

Integriteitsbeleid Dyade Vzw

- Vaartblekersstraat 12a
- www.dyadevzw.be
- 0889.417.051

Vlaanderen
verbeelding werkt

1 Inleiding

2 Integriteit en grenzen

2.1 Integriteit

2.2 Grenzen

2.3 Wat is grensoverschrijdend gedrag?

2.4 Integriteit, grenzen en personen met een beperking

3 Vormen van Grensoverschrijdend gedrag

3.1 Agressie

3.1.1 Wat is agressie?

3.1.2 Afspraken en preventieve maatregelen binnen Dyade

3.1.3 Hoe reageer je op agressief gedrag?

3.1.3.1 Fysiek agressief gedrag

3.1.3.2 Verbaal agressief gedrag

3.1.4 Nazorg

3.2 Discriminatie

3.2.1 Wat is discriminatie?

3.2.2 Afspraken en preventieve maatregelen binnen Dyade

3.2.3 Hoe reageer je op discriminatie?

3.2.4 Algemene tips

3.3 Relaties

3.3.1 Afspraken omtrent relaties binnen Dyade

3.3.1.1 Relaties tussen deelnemers

3.3.1.2 Relaties tussen deelnemers en vrijwilligers

3.3.1.3 Relaties tussen vrijwilligers onderling

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

3.3.1.4 Relaties tussen vrijwilligers en medewerkers

3.3.1.5 Relaties tussen deelnemers en medewerkers

3.4 Seksueel grensoverschrijdend gedrag

3.4.1 Wat is seksueel grensoverschrijdend gedrag?

3.4.2 Afspraken en preventieve maatregelen binnen Dyade

3.4.2.1 Persoonlijke verzorging

3.4.2.2 Overnachtingen

3.4.3 Hoe reageer je op seksueel grensoverschrijdend gedrag?

3.4.3.1 Vlaggensysteem

3.4.3.2 Doorverwijzing

3.5 Pesten

3.5.1 Wat is pesten?

3.5.2 Afspraken en preventieve maatregelen binnen Dyade

3.5.3 Hoe reageer je op pestgedrag?

3.5.4 Nazorg

3.6 Middelengebruik

3.6.1 Afspraken en preventieve maatregelen binnen Dyade

3.6.1.1 Alcohol

3.6.1.2 Drugs

3.6.1.3 Roken/vapen

3.6.1.4 Medicatie

4 Preventiebeleid

4.1 Wat doen we al?

4.2 Gedragen integriteitsbeleid

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

www.dyadevzw.be

info@dyadevzw.be

ON 0889.417.051

5 Reactiebeleid (Het ernstinschattend systeem)

5.1 De 6 criteria

5.2 De 4 vlaggen

5.3 Hoe reageren op grensoverschrijdend gedrag?

5.3.1 Het stappenplan

6 Aanspreekpunt Integriteit (API)

6.1 Wat is een API?

6.2 Wat doet een API?

6.3 Wat doet een API niet?

6.4 Contact met de API

7 Waar kan je nog terecht?

8 Lijst met afkortingen

9 Bronnenlijst

1 Inleiding

Dyade vzw is een professionele organisatie die voornamelijk met vrijwilligers werkt. Het doel van de vereniging is het bieden van zinvolle vrije tijd voor personen met een (vermoeden van) beperking, ADHD en/of ASS.

Gezien we werken met een kwetsbare doelgroep, maakt een gedragen integriteitsbeleid integraal deel uit van onze werking.

Dit integriteitsbeleid werd dan ook opgemaakt om ervoor te zorgen dat er voor onze deelnemers, vrijwilligers en medewerkers een veilige omgeving gecreëerd kan worden, waarbij iedereen zich ten volle kan ontplooiën. Een veilige omgeving waarbij ieders integriteit kan gewaarborgd worden.

Grenzen opzoeken, aftasten en verleggen hoort bij het opgroeien en is ook eigen aan het jeugdwerk. Om elk individu een veilig gevoel te geven is het belangrijk dat deze grenzen gerespecteerd worden. Maar wat geen plaats heeft binnen het jeugdwerk en Dyade vzw is grensoverschrijdend gedrag (GOG).

GOG of integriteitschendingen kunnen zich op verschillende domeinen voordoen. Bij Dyade situëren we die binnen volgende thema's: Pesten, Agressie, Discriminatie, Middelengebruik en Relaties.

Voor we dieper ingaan op deze thema's staan we even stil bij wat integriteit en grenzen zijn, hoe we GOG kunnen inschatten en wat dit betekent in relatie tot personen met een beperking. Hoe je als vrijwilliger en medewerker gepast om gaat met GOG komt aan bod in het hoofdstuk 'Reactiebeleid'.

2 Integriteit en grenzen

2.1 Integriteit

Integriteit heeft te maken met zelfbeschikking, eerlijkheid en betrouwbaarheid.

De Belgische pedagooog Van Obbergen zegt hierover:

"De kern is dat een persoon zelf mag en kan bepalen welke ingrepen het van buitenaf duldt en dat het niet gedwongen mag worden iets anders te doen dan wat hij of zij zelf beoogt. Daarnaast gaat integriteit om het leren grenzen stellen en om het leren omgaan met grenzen, bepaald door anderen en door maatschappelijke waarden en normen."

Integriteitsschendingen omvatten elk type lichamelijk, seksueel, moreel of psychisch gedrag dat iemand als grensoverschrijdend ervaart, hetzij voor zichzelf, hetzij voor anderen. Voorbeelden van GOG zijn seksueel GOG, discriminatie, pesten en agressie (De Ambrassade, *Aanspreekpunt Integriteit, n.d.*).

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

Het recht op en het waarborgen van de integriteit is een fundamenteel recht die in de Belgische grondwet omschreven staat als:

"Elk kind heeft recht op eerbiediging van zijn morele, lichamelijke, geestelijke en seksuele integriteit."

Binnen Dyade voegen we daar ook religieuze en politieke integriteit aan toe.

Dyade streeft er naar om de integriteit van alle deelnemers, vrijwilligers en medewerkers te bewaken en respecteren.

Integer handelen vanuit vrijwilligers, medewerkers en deelnemers is dan ook een basisvoorwaarde!

2.2 Grenzen

Wanneer we kijken naar integer handelen in relatie tot persoonlijke grenzen, merken we een grotere uitdaging op. Ieders grenzen zijn namelijk anders. Een uitspraak die voor de ene oké is kan voor de ander kwetsend overkomen. Je mag er dus nooit vanuit gaan dat jouw grenzen op iedereen van toepassing zijn.

Noot: Binnen het vormingstraject voor startende vrijwilligers gaan we dieper in op 'Grenzen stellen en respecteren'. We verwijzen hiervoor naar de vormingsbundel.

2.3 Wat is grensoverschrijdend gedrag en hoe kunnen we dit vaststellen?

Om te bepalen wat nu precies GOG is maken we gebruik van 'Ernstinschattend systeem'. Dit biedt ons een objectieve manier om GOG te beoordelen en bespreekbaar te maken. Het biedt ons een kader om gepast te reageren. Dit systeem dient als leidraad voor deelnemers, vrijwilligers en medewerkers binnen Dyade vzw.

Het 'Ernstinschattend systeem' bestaat uit 6 criteria en 4 vlaggen en werd ontwikkeld door Sensoa en Pimento. In het hoofdstuk rond Preventie- en Reactiebeleid (p...) leggen we dit systeem verder uit in ons reactiebeleid.

2.4 Integriteit, grenzen en personen met een beperking

Wanneer we integriteit en grenzen in relatie bekijken tot PMB moeten we ook rekening houden met die beperking.

Factoren die, in de beoordeling van de ernst van het GOG, een rol spelen zijn:

- sociaal-emotionele ontwikkelingsniveau
- verstandelijk niveau
- begrijpend vermogen
- mate van gezonde hechting
- persoonlijke weerbaarheid
- emotieregulatie

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

Eenzijds bevinden PMB zich, omwille van die beperking, in een kwetsbare situatie. Ze kunnen bv. moeite hebben met het aangeven van hun grenzen of het uiten van hun meningen, waardoor anderen gemakkelijker over deze grenzen heen kunnen gaan. Het is belangrijk dat we de signalen (zowel verbaal als non-verbaal) tijdig herkennen. Hierdoor kunnen we snel en gepast reageren en ervoor zorgen dat hun grenzen gerespecteerd worden.

Anderzijds speelt, bij het vaststellen van GOG, de intentie een belangrijke rol. PMB zijn zich niet altijd bewust van (ongeschreven) sociale regels en afspraken. Of vertonen gedrag dat niet bij hun fysieke leeftijd past maar wel bij hun verstandelijk of socio-emotioneel ontwikkelingsniveau. Soms kan gedrag, dat maatschappelijk als ongepast wordt gezien, anders geïnterpreteerd worden door PMB.

Rekening houden met het individu en zijn/haar beperking is voor ons een belangrijke maatstaf in het vaststellen van GOG. We bekijken niet enkel de situatie maar ook het individu en zijn/haar intentie zonder de eventuele ernst van de situatie te minimaliseren. Dat wil niet zeggen dat we GOG minimaliseren noch dat het slachtoffer onrecht aangedaan wordt.

3 Vormen van grensoverschrijdend gedrag

3.1 Agressie

3.1.1 Wat is agressie?

Agressie wordt gedefinieerd als:

"Elke situatie of handeling die een inbreuk of bedreiging vormt voor de fysieke of emotionele integriteit van een persoon."

Dit kan zowel fysiek als emotioneel geweld omvatten, evenals (cyber) pesten en verbale agressie. Voor Dyade vzw is het belangrijk dat we niet alleen focussen op het voorkomen van agressie, maar ook op het creëren van een veilige omgeving. Gezien elke deelnemer uniek is, is er geen standaardprocedure die we kunnen gebruiken. Elk geval van agressie bekijken en benaderen we individueel, rekening houdend met de context en de beperking van de deelnemer.

3.1.2 Afspraken en preventieve maatregelen binnen Dyade

We zorgen steeds voor duidelijke en begrijpbare afspraken over wat wel en niet gepast is. Op die manier voelt iedereen zich veilig en gerespecteerd binnen de groep. We zijn alert voor signalen en grijpen tijdig in. We maken duidelijk dat wat we zien niet oké is. We benoemen alleen het gedrag niet de persoon zelf. We passen een reactie op maat toe en zorgen ervoor dat grenzen bewaakt blijven.

3.1.3 Hoe reageer je op agressief gedrag?

3.1.3.1 Fysiek agressief gedrag

- Grijp tijdig in!
- Grijp in op een veilige, niet-bedreigende manier.

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

- Zonder de persoon die het agressief gedrag vertoont af van de rest van de groep
- Geef betrokkenen de ruimte om te ventileren en terug tot rust te komen.
- Loopt iemand weg, verlies die dan niet uit het oog, maar raak ook niet in paniek.
- Time-outs of prikkelarme ruimtes kunnen helpen, maar werken niet voor iedereen.
- Zorg er bij conflicten voor dat je niet de enige begeleider bent die ingrijpt, zodat er ruimte is voor gesprekken en het verhaal van alle betrokkenen.
- Blijf kalm en vermijd dat je zelf onderwerp wordt van het conflicten.
- Ga geen machtsstrijd aan. Als je dreigt jouw geduld te verliezen, geef jezelf en de deelnemer even de ruimte.
- Zelf fysiek ingrijpen doe je pas als laatste redmiddel, wanneer een conflict uit de hand dreigt te lopen.
- Zorg altijd voor je eigen veiligheid en roep hulp in indien nodig.

3.1.3.2 Verbaal agressief gedrag

- Probeer rustig te blijven en contact te maken. Luister actief en toon respect voor gevoelens en frustraties. Vraag door naar de emoties en feiten. Vaak werkt dit kalmerend.
- Stel duidelijke grenzen en vraag om ook naar jou te luisteren. Maak duidelijk dat het agressief gedrag moet stoppen.
- Houdt het gedrag toch aan, geef dan de mogelijke gevolgen aan, zoals het beëindigen van de activiteit of eventuele sanctie.
- Gebruik 'ik-boodschappen' om de situatie te de-escaleren, zoals: "Ik begrijp dat je dit niet leuk vindt."
- Indien nodig, beëindig je het gesprek en geef je ruimte om af te koelen. Start het gesprek later opnieuw op, of schakel een andere vrijwilliger/medewerker in om te helpen.

3.1.4 Nazorg

Na een situatie van (verbale) agressie, biedt de aanwezige jeugdwerker (of verantwoordelijke vrijwilliger) tijdens de activiteit nazorg door:

- Een gesprek aan te gaan met de persoon die agressief gedrag vertoonde, om het voorval te bespreken en begrip te creëren. Belangrijk: open geen wonden, indien je ziet dat de situatie terug gestabiliseerd is, ga dan niet de situatie terug aanhalen.
- Indien nodig volgt een bemiddelingsgesprek tussen agressor en betrokkene. Dit gesprek wordt uitgevoerd door de API.
- Indien een vrijwilliger of medewerker betrokken was, zal de API de situatie verder met hen bespreken en ondersteunen in de aanpak van het incident.

Door preventieve maatregelen, kalme en doordachte reacties en nazorg te combineren, willen we de veiligheid en het welzijn van alle deelnemers waarborgen en zorgen we een respectvolle en ondersteunende omgeving binnen Dyade vzw.

3.2 Discriminatie

3.2.1 Wat is discriminatie?

Discriminatie is het ongelijk of oneerlijk behandelen van een ander op basis van persoonlijke kenmerken.

Volgens de Belgische wetgeving zijn discriminatie, pesterijen, haatboodschappen en haatmisdrijven jegens een persoon of een groep personen vanwege specifieke persoonlijke kenmerken strafbaar. De antidiscriminatiewetgeving definieert niet alleen de verschillende vormen van discriminatie, maar ook de persoonlijke kenmerken die beschermd worden, de zogenaamde 'beschermde criteria'.

In België bestaan er drie belangrijke wetten die artikelen bevatten omtrent discriminatie

- **De Grondwet:** Geen discriminatie op basis van geslacht
- **De Antiracismewet:** Geen discriminatie op basis van nationaliteit, nationale of etnische afstamming, zogenaamd ras, huidskleur of afkomst
- **De Antidiscriminatiewet:** Geen discriminatie op basis van handicap, geloof of levensbeschouwing, seksuele geaardheid, leeftijd, vermogen, burgerlijke staat, politieke overtuiging, syndicale overtuiging, gezondheidstoestand, fysieke of genetische eigenschap, geboorte, sociale afkomst en taal

Samen benoemen deze wetten verschillende beschermende criteria. Discriminatie op grond van elk van deze criteria is verboden en strafbaar.

3.2.2 Afspraken en preventieve maatregelen binnen Dyade

Als vereniging streven we ernaar om een plek te zijn waar mensen zich welkom voelen, waar ze zichzelf kunnen zijn en zich kunnen ontwikkelen. Dit geldt voor alle deelnemers, vrijwilligers en medewerkers, ongeacht hun achtergrond.

Dyade maakt deel uit van een sociale en inclusieve maatschappij en laat ook haar stem horen in de strijd tegen ongelijkheid, discriminatie en racisme.

Hiermee dragen we bij aan warme samenleving en positieve veranderingen.

We zetten ons steeds in om een inclusieve organisatie te zijn waar mensen van diverse achtergronden gelijkwaardig en met respect behandeld worden.

3.2.3 Hoe reageer je op discriminatie?

Als je merkt dat Dyade VZW niet toegankelijk is voor iedereen:

Meld dit bij de beleidsmedewerker of de API. Samen bekijken we wat we kunnen aanpassen of veranderen om te zorgen dat iedereen kan aansluiten.

Als je merkt dat iemand gediscrimineerd wordt:

Keur discriminatie altijd af! Het is belangrijk om elk geval van discriminatie of racisme te veroordelen en in te grijpen. Zelfs kleine of onbewuste voorvallen kunnen veel schade toebrengen aan het welzijn van de persoon die gediscrimineerd wordt.

- **Keur de daad af, niet de persoon**
Soms worden discriminerende handelingen gepleegd zonder dat de persoon zelf zich bewust is van de impact die dat heeft. Het is belangrijk om de daad af te keuren, maar de persoon niet te veroordelen.
- **Geef een tweede kans**

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

Iedereen verdient een tweede kans, zeker in het jeugdwerk. Help anderen om hun fouten in te zien en ervan te leren. Werk samen aan een omgeving waarin racisme en discriminatie geen plaats hebben.

- **Activeer omstaanders**

Je kan niet altijd aanwezig zijn om elke situatie te voorkomen. Zorg ervoor dat iedereen begrijpt waarom racisme en discriminatie niet geaccepteerd worden en moedig anderen aan om op gepast te reageren als zij iets zien dat niet door de beugel kan. Zijn zij niet in de mogelijkheid om te reageren, maak dan duidelijk waar ze terecht kunnen voor hulp.

3.2.4 Algemene tips

- **Blijf rustig en hanteer een open houding**

Het heeft geen zin om te schreeuwen of onmiddellijk straffen op te leggen. Dit kan de situatie verergeren.

- **Ga in dialoog:** Bespreek de situatie met alle betrokkenen en werk samen aan een oplossing die ervoor zorgt dat de boosdoener zijn fouten inziet en het getroffene zich gerustgesteld voelt.

- **Creëer wederzijds begrip**

- **Stel je grenzen**

Soms kan de situatie je te veel worden of weet je zelf niet goed hoe je gepast kan reageren. Het is belangrijk dat je dan hulp vraagt aan andere vrijwilligers, medewerkers, de API of professionele organisaties. Onderaan dit document vindt je een overzicht van ondersteunende instanties.

3.3 Relaties

Bij Dyade vinden we het belangrijk om een duidelijke visie te hebben over intieme en andere vormen van relaties. Deze visie sluit aan bij onze waarden van respect, veiligheid en zorg voor elkaar. We moedigen aan dat relaties – of ze nu vriendschappelijk of intiem zijn - altijd op een respectvolle en gepaste manier plaatsvinden.

3.3.1 Afspraken en preventieve maatregelen binnen Dyade

3.3.1.1 Relaties tussen deelnemers

- Vriendschappelijke relaties

Binnen Dyade worden vriendschappen tussen deelnemers aangemoedigd. Ze bevorderen sociale interactie en een gevoel van verbondenheid.

- Intieme relaties

Intieme relaties tussen deelnemers kunnen spontaan tot stand komen maar worden niet aangemoedigd.

3.3.1.2 Relaties tussen deelnemers en vrijwilligers

- Vriendschappelijke relaties

Vriendschapsrelaties tussen deelnemers en vrijwilligers kunnen spontaan ontstaan, maar moeten altijd professioneel blijven. Vrijwilligers vervullen een begeleidende rol en moeten zich bewust zijn van de impact en de macht die ze hebben op de deelnemers.

Een gezonde vorm van afstand - nabijheid is aangewezen.

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

- Intieme relaties
Intieme relaties tussen deelnemers en vrijwilligers zijn absoluut niet gepast. Vrijwilligers hebben een machtspositie en verantwoordelijkheden ten opzichte van de deelnemers.

3.3.1.3 *Relaties tussen vrijwilligers onderling*

- Vriendschappelijke relaties
Vriendschappen tussen vrijwilligers kunnen de samenwerking bevorderen en een positieve werksfeer creëren. Deze relaties mogen echter geen negatieve invloed hebben op de werking.
- Intieme relaties
Intieme relaties tussen vrijwilligers onderling kunnen ontstaan. Deze relaties mogen de samenwerking of de focus op de deelnemers niet verstoren.

3.3.1.4 *Relaties tussen vrijwilligers en medewerkers*

- Vriendschappelijke relaties
Vrijwilligers en medewerkers kunnen vriendschappelijke banden ontwikkelen. Het is echter belangrijk dat de focus altijd op het welzijn van de deelnemers blijft.
- Intieme relaties:
Intieme relaties tussen vrijwilligers en medewerkers kunnen ontstaan. Deze mogen echter geen negatieve invloed hebben op de werking of de professionele houding van de medewerker.

3.3.1.5 *Relaties tussen deelnemers en medewerkers*

- Vriendschappelijke relaties
Vriendschappen tussen deelnemers en medewerkers kunnen zich ontwikkelen, maar moeten altijd binnen de professionele grenzen blijven. Medewerkers hebben de verantwoordelijkheid om een veilige en ondersteunende omgeving te bieden.
- Intieme Relaties
Intieme relaties tussen deelnemers en medewerkers zijn strikt verboden. Medewerkers dragen een zorgplicht en hebben een machtsdynamiek die een intieme relatie ongepast maakt.

3.4 Seksueel grensoverschrijdend gedrag

3.4.1 Wat is Seksueel SGOG?

SGOG is elke vorm van gedrag die de persoonlijke grenzen van een ander op seksueel gebied overschrijdt. Dit kan variëren van seksuele intimidatie en ongewenste aanrakingen tot seksuele en ongepaste opmerkingen, bedreigingen of geweld. Dit gedrag kan een enorme impact hebben op het slachtoffer, zowel fysiek als emotioneel, en is altijd onacceptabel.

3.4.2 Afspraken en preventieve maatregelen binnen Dyade

Bij Dyade is SGOG absoluut niet toegestaan. We streven naar een veilige, respectvolle en inclusieve omgeving voor iedereen. Dit soort gedrag heeft absoluut geen plaats binnen onze vereniging.

Dyade vzw - Vrijtijd voor mensen met een beperking

Indien er SGOG wordt waargenomen of gemeld, wordt er direct ingegrepen. Er wordt onmiddellijk actie ondernomen om de situatie te stoppen en de veiligheid van het slachtoffer te waarborgen. Het is van groot belang dat we dergelijke incidenten serieus nemen en niet tolereren.

Bij elke situatie van SGOG wordt het Aanspreekpunt Integriteit (API) ingeschakeld. Het gesprek met de API is cruciaal voor het goed begrijpen van de situatie en het vinden van een gepaste oplossing. Alle betrokkenen moeten zich ervan bewust zijn dat ze altijd terecht kunnen bij de API voor hulp en advies.

3.4.2.1 Persoonlijke verzorging

Voor de persoonlijke verzorging van deelnemers met een beperking hanteren we het volgende principe.

Indien de verzorging gedaan wordt door een vrijwilliger zonder medische scholing wordt een vrouwelijke deelnemers verzorgd door een vrouwelijke vrijwilliger. Bij een mannelijke deelnemer gebeurt de persoonlijke verzorging door een mannelijke vrijwilliger.

Indien de verzorging gedaan wordt door een vrijwilliger met een medische scholing kan een vrouwelijke deelnemer ook door een mannelijke deelnemer verzorgd worden.

Hiervan kan worden afgeweken.

Persoonlijke verzorging gebeurt steeds met toestemming/akkoord van de deelnemer of zijn/haar ouder/wettelijke vertegenwoordiger.

3.4.2.2 Overnachtingen

Wanneer er activiteiten met overnachting plaatsvinden dan hanteren we het volgende principe: Vrouwelijke deelnemers delen een kamer met enkel vrouwelijke deelnemers en/of vrijwilligers. Mannelijke deelnemers delen een kamer met enkel mannelijke deelnemers en/of vrijwilligers. Hiervan kan worden afgeweken.

Indien de infrastructuur niet toelaat dit principe te hanteren, dan wordt zorgvuldig aandacht besteedt aan het verdelen van de kamers.

3.4.3 Hoe reageren we op seksueel GOG?

3.4.3.1 Vlaggensysteem van Sensoa

We maken gebruik van het vlaggensysteem van Sensoa, het vlaggensysteem is gelijkaardig aan het ernstinschattend systeem, maar het vlaggensysteem is meer toegespitst op SGOG.

Het is een middel dat helpt bij het herkennen van en reageren op SGOG.

Het vlaggensysteem maakt onderscheid tussen verschillende niveaus van SGOG, van subtiele signalen tot ernstige vormen van seksuele intimidatie en geweld. Het stelt ons in staat om snel te reageren en situaties effectief aan te pakken, waarbij we het welzijn van het slachtoffer vooropstellen.

3.4.3.2 Doorverwijzen naar Ondersteunende Instanties

Indien, zal Dyade doorverwijzen naar professionele ondersteunende instanties. Deze instanties bieden professionele hulp en begeleiding aan slachtoffers, helpen bij het melden van incidenten en zorgen voor verdere juridische of psychologische ondersteuning.

Op pagina 20 vind je een overzicht van deze ondersteunende instanties.

Kortom, binnen Dyade is er absoluut geen plaats voor SGOG. We zorgen ervoor dat er altijd snel en gepast wordt ingegrepen, dat het gesprek wordt aangegaan met de API en dat we gebruik maken van methoden zoals het vlaggensysteem van Sensoa om verdere stappen te bepalen.

3.5 Pesten

3.5.1 Wat is pesten?

Pesten kan in verschillende vormen voorkomen.

Het is belangrijk om daarbij het verschil tussen pesten en plagen te begrijpen.

Plagen is op zich onschuldig. Bij plagen heeft niemand het gevoel dat hij of zij altijd sterker is dan de ander. Er is geen ongelijkheid of sprake van macht.

Plagen stopt ook wanneer de geplaagde aangeeft dat het niet meer leuk is. Plagen is vaak een teken van vriendschap of een manier om de aandacht te trekken van iemand die je leuk vindt.

Pesten gaat verder dan plagen en vertrekt vanuit een machtspositie. De pester maakt daarbij misbruik van de zwakte van de ander.

Het doel van de pester is om zich sterker of belangrijker te voelen ten koste van de ander. Pesten kan fysiek en psychisch pijn doen.

Pesten is ook systematisch: steeds dezelfde persoon of groep wordt gevisieerd. Zelfs wanneer iemand aangeeft iets niet leuk te vinden of iets als kwetsend te ervaren blijft het pesten doorgaan. Cyberpesten, via bijvoorbeeld sociale media, is ook een vorm van pesten.

Het verschil tussen plagen en pesten is niet altijd duidelijk. Bijvoorbeeld bij een heftige ruzie hoeft er niet perse sprake te zijn van pestgedrag. Iedereen kan zijn mening geven en af en toe botst dat. Discussies moeten immers ook hun plaats hebben. Het wordt pas pesten als telkens dezelfde persoon gevisieerd wordt en de ruzie steeds opnieuw plaatsvindt.

Het is dus belangrijk oog te hebben voor non-verbale signalen die kunnen wijzen op een overschrijding van de grenzen van de ander.

3.5.2 Afspraken en preventieve maatregelen binnen Dyade

Bij Dyade is geen plaats voor pestgedrag. Onze focus ligt op het bieden van een veilige omgeving voor kinderen en jongeren. Pestgedrag vermijden we door preventief te werken en signalen vroegtijdig te herkennen. Als er zich toch een pestsituatie voordoet, gaan we hiermee aan de slag en proberen we samen met de betrokkenen tot herstel te komen.

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

Pesten voorkomen:

- Zorg ervoor dat iedereen zich welkom voelt in de groep en gelijkwaardig kan deelnemen aan de activiteiten.
- Let goed op het vormen van klikjes en exclusieve groepen. Hoewel klikjes normaal kunnen zijn, worden ze problematisch wanneer ze anderen systematisch uitsluiten.
- Maak pesten bespreekbaar en zorg ervoor dat iedereen weet dat pesten altijd gemeld moet worden. Het is geen klikken, maar draagt bij tot het stopzetten van het ongewenst gedrag.
- Houd ogen en oren open voor signalen van pesten, zoals veranderingen in gedrag (bijvoorbeeld wanneer een deelnemer zich terugtrekt of sociaal gemeden wordt).

3.5.3 Hoe reageer je op pestgedrag?

Schat in: Pesten herkennen

Wees alert voor veranderingen! Bv. een deelnemer die plots minder vaak komt, protest bij samenwerking, of wanneer iemand zich veel stiller opstelt dan normaal.

Let op sociale dynamieken, zowel tijdens activiteiten als op sociale media.

Stop de situatie

Als je vermoedt dat er sprake is van pesten, onderneem dan meteen actie.

Scheidt de betrokkenen van elkaar.

Breng de medewerker/api op de hoogte

Het is belangrijk om de situatie te melden bij een verantwoordelijke.

Ga in gesprek met de betrokkenen

- **Met de gepeste**
Luister goed naar wat de gepeste persoon te zeggen heeft, zonder de schuld bij hem of haar neer te leggen. Overleg samen over wat de beste vervolgstappen zijn.
- **Met de pester**
Leg duidelijk uit dat pesten niet getolereerd wordt. Wijs de pester op de gevolgen van zijn of haar gedrag en geef ruimte om verantwoordelijkheid te nemen voor het herstel. Peil eventueel ook naar de aanleidingen die ervoor zorgen dat pestgedrag vertoond wordt.
- **Met de groep**
Heeft het pestgedrag invloed op de groep, ga dan met de groep in gesprek.

3.5.4 Nazorg

Na het stoppen van de peestsituatie, zorg je ervoor dat zowel de gepeste als de pester de nodige steun krijgen. Dit kan inhouden dat we praten over wat er nodig is, zoals het informeren van ouders, of het starten van gesprekken met de betrokkenen. Als een vrijwilliger of medewerker betrokken is, wordt de situatie nauwkeurig door de API opgevolgd.

Bij Dyade willen we een omgeving bieden waar respect en veiligheid centraal staan, en streven we ernaar elke vorm van pesten actief te voorkomen en aan te pakken.

3.6 Middelengebruik

3.6.1 Afspraken en preventieve maatregelen binnen Dyade

Binnen Dyade vinden we het belangrijk om zorgvuldig om te gaan met middelengebruik, zowel op interne als externe activiteiten. We zetten in op een gezonde, veilige omgeving voor onze deelnemers en vrijwilligers, waarbij we rekening houden met wetgeving en duidelijke afspraken die gelden bij het gebruik van middelen.

3.6.1.1 Alcohol

Wettelijke bepalingen

- Alcoholische dranken (meer dan 0,5%) mogen niet verkocht, geschonken of aangeboden worden aan personen jonger dan 16 jaar.
- Sterke drank (meer dan 1,2% gedistilleerde alcohol of gegist 22%) is verboden voor minderjarigen onder de 18 jaar.
- Indien de vrijwilliger of medewerker in staat voor vervoer van deelnemers, wordt er een nultolerantie gehanteerd.

Afspraken binnen Dyade vzw

- We gaan steeds verantwoord om met alcoholgebruik en stimuleren dit niet, ongeacht de leeftijd van de deelnemers.
- Deelnemers, vrijwilligers en medewerkers mogen alcohol consumeren indien ze 16 jaar of ouder zijn, sterke drank is pas toegestaan vanaf 18 jaar.
- Bij elk intern en extern evenement, georganiseerd door Dyade, wordt een non-alcoholisch alternatief voorzien.
- Een medewerker of vrijwilliger kan ten allen tijde weigeren alcohol te serveren
- Tijdens activiteiten waar alcohol genuttigd kan worden, waakt de verantwoordelijke medewerker(s) of vrijwilliger(s) over de mate van het alcoholgebruik

Het gebruik van alcohol is **niet toegestaan** bij/tijdens:

- Het begeleiden van activiteiten van de bengel- of tienerwerking
- Vormingsmomenten
- Als doel/onderwerp van een spel (bv cantus)

Het gebruik van alcohol **is toegestaan** bij/tijdens:

- Het begeleiden van de meerderjarigen. Dit dient beperkt te worden en hangt af van de context van de activiteit. Bv: Een aperitief tijdens het Valentijnsetentje.

3.6.1.2 Drugs (niet voorgeschreven medicatie)

Wettelijke bepalingen:

Het bezit van drugs is verboden, zowel voor minderjarigen als voor meerderjarigen!

Afspraken binnen Dyade:

Dyade tolereert geen drugsgebruik tijdens onze activiteiten of evenementen. Een uitzondering hierop is de voorgeschreven medicatie.

Als deelnemer, vrijwilliger of medewerker neem je geen drugs mee naar een evenement of activiteit.

We behouden een strikt drugsvrije omgeving voor alle deelnemers, vrijwilligers en medewerkers.

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

3.6.1.3 Roken/Vapen

Wettelijke bepalingen

Roken en het gebruik van e-sigaretten zijn verboden voor minderjarigen onder de 18 jaar.

Afspraken binnen Dyade vzw

Dyade gaat voor generatie rookvrij! We stimuleren roken noch vaperen, noch bij deelnemers noch vrijwilligers, ongeacht de leeftijd.

- Roken of vaperen zal nooit deel uitmaken van een spel of activiteit.
- Medewerkers en vrijwilligers roken uit het zicht van de deelnemers.
- Er wordt nooit gerookt in het bijzijn van minderjarigen.
- Roken/vapen kan de daarvoor voorziene plaatsen (rookruimtes). Hierbij houden we rekening met de wettelijke en gemeentelijke bepalingen.
- Indien we een minderjarige zien roken, zullen we die persoon hier ook op aanspreken; indien nodig ook de ouders.

3.6.1.4 Medicatie

Wettelijke bepalingen

Het toedienen van medicatie aan deelnemers is alleen toegestaan door bevoegde zorgverleners, zoals artsen, verpleegkundigen of de bekwame helper.

Afspraken binnen Dyade vzw

Bij inschrijving kan aangegeven worden welke medicatie het deelnemer nodig heeft. Er moet altijd toestemming van de ouders of een arts worden gevraagd als er medicatie buiten de medische fiche nodig is.

Volwassen deelnemers mogen hun eigen medicatie innemen, indien ze er zelf toe in staat zijn.

Als vrijwilliger mag je een deelnemer niet dwingen om medicatie in te nemen, maar je kunt wel het belang ervan uitleggen.

Dyade vzw streeft ernaar een veilige en verantwoorde omgeving te creëren voor onze deelnemers die aan onze activiteiten deelnemen. Wij verwachten dat vrijwilligers, medewerkers zich houden aan deze afspraken en verantwoordelijk omgaan met middelengebruik om het welzijn van de deelnemers te waarborgen.

4 Preventiebeleid

Bij Dyade erkennen we dat de perfecte persoon niet bestaat. Iedereen maakt fouten en het is ons doel om een omgeving te creëren waarin deelnemers en vrijwilligers zich gesteund voelen in hun persoonlijke groei.

Samen bouwen we aan een organisatiecultuur waar respect en integriteit voorop staan, met als doel een veilige en plezierige omgeving voor alle deelnemers, vrijwilligers en medewerkers binnen Dyade vzw.

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

4.1 Wat doen we al?

Tijdens de intake leden

Er wordt gepolst naar de mate waarin deelnemers in staat zijn om grenzen aan te geven en regels te begrijpen. Ook wordt er gevraagd naar hun emotionele en geestelijke toestand. Er wordt voldoende achtergrondinformatie verzameld om in te schatten hoe een persoon zou kunnen reageren op bepaalde activiteiten of situaties.

Tijdens intake vrijwilliger

Tijdens een kennismakingsgesprek/ intake met de vrijwilliger wordt er ook altijd gepeild naar de motivatie achter het engagement, om zo ook deze persoon beter te leren kennen en zien of deze persoon ook affiniteit heeft met de missie en visie van Dyade.

Daarnaast is het verplicht om een uittreksel van het strafregister op te vragen bij de vrijwilligers. Door deze stappen kunnen we een betere inschatting maken naar de intenties van vrijwilligers.

Regelmatige update met betrekking tot leden

Voor elk weekend/kamp of vakantiewerking organiseren we een overlegmoment met vrijwilligers waarin we de dagelijkse activiteiten doornemen en ook de ingeschreven deelnemers overlopen. We bespreken de specifieke begeleidingsbehoeften van de deelnemers en zorgen ervoor dat elke vrijwilliger weet welke deelnemer(s) zij zullen begeleiden en bij welke activiteit.

Ook worden de deelnemersfiches tijdens deze vergadering besproken, waarbij we de vrijwilligers voorzien van relevante informatie over de deelnemers, met respect voor de privacy! ("need to know" en "want to know").

Op deze manier creëren we een prettige en op maat gemaakte omgeving voor zowel de deelnemers, vrijwilligers als medewerkers.

Sensitief handelen

In een diverse samenleving is het belangrijk dat de medewerkers en vrijwilligers van Dyade zich bewust zijn van culturele en maatschappelijke verschillen en dat ze zich inzetten voor inclusie, gelijkwaardigheid en respect voor alle deelnemers, ongeacht hun culturele of maatschappelijke achtergrond.

4.2 Gedragen integriteitsbeleid

Het is belangrijk dat iedereen binnen Dyade op de hoogte is van het integriteitsbeleid. We zorgen ervoor dat het beleid op de volgende manieren bekend wordt gemaakt:

- Het integriteitsbeleid is beschikbaar op de website van Dyade vzw, op de pagina met de gegevens van het aanspreekpunt integriteit.
- Alle (nieuwe) medewerkers ontvangen het integriteitsbeleid bij hun indiensttreding.
- Alle (nieuwe) deelnemers, ouders en vrijwilligers krijgen uitleg over het integriteitsbeleid en het aanspreekpunt integriteit.
- Op elke locatie waar Dyade vzw activiteiten organiseert, kunnen de contactgegevens van de API worden geraadpleegd.

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

Evaluatie integriteitsbeleid

Elk jaar zullen we het beleid evalueren door middel van teamoverleggen, werkgroepen en het opvolgen van de meldingen die in het register zijn vastgelegd.
Waar nodige zullen we het integriteitsbeleid aanpassen of herzien.

Vorming en opleidingen

Dyade wil dat haar medewerkers en vrijwilligers voldoende kennis en weerbaarheid hebben om integriteitskwesties te herkennen en aan te pakken. We moedigen deelname aan (externe) vormingen aan rond thema's die te maken hebben met integriteit.

Daarnaast bieden we interne vormingen aan voor onze medewerkers en vrijwilligers. We zorgen ervoor dat alle medewerkers vertrouwd zijn met het ernstinschattendsysteem.

Intern hebben we een vorming opgesteld voor nieuwe vrijwilligers, waarin we ook aandacht besteden aan integriteit. Een van de onderwerpen die aan bod komt, is 'hoe stel en bewaak je grenzen?'

Ook de API volgt vormingen in kader van de verdere professionalisering van de functie. De kennis die daar wordt opgedaan zal de API implementeren in de organisatie.

Dyade vzw richt zich specifiek op thema's zoals pesten en agressie, ... We voorzien concrete vormingen om de kennis en tools op dit gebied te vergroten, zodat vrijwilligers en medewerkers zich bewust zijn van hoe zij in een veilige en respectvolle omgeving kunnen werken.

5 Reactiebeleid

Om te bepalen wat nu precies GOG is maken we gebruik van het 'Ernstinschattend systeem'. Dit biedt ons een objectieve manier om GOG te beoordelen en bespreekbaar te maken. Het geeft ons een kader om gepast te reageren. Deze dient als leidraad voor alle deelnemers, vrijwilligers en medewerkers binnen Dyade vzw.

Het Ernstinschattend systeem bestaat uit 6 criteria en 4 vlaggen en werd ontwikkeld door Sensoa en Pimento.

5.1 De 6 criteria

Toestemming

Gedrag is alleen aanvaardbaar als een persoon, zowel verbaal als non-verbaal, toestemming geeft. Wanneer er twijfel is of iemand toestemming geeft, moet daar specifiek naar worden gevraagd. Geen "neen" zeggen betekent niet automatisch toestemming geven. Vooral jongeren kunnen soms moeilijk inschatten waar hun grenzen liggen in nieuwe situaties.

Als vrijwilliger en medewerker maak je ruimte voor gesprekken over grenzen en stimuleer je deelnemers om na te denken over hun eigen grenzen en die van anderen.

Gelijkwaardigheid: Machtspositie

Als vrijwilliger of medewerker bevind je je vaak in een machtspositie ten opzichte van anderen, bijvoorbeeld als begeleider voor een groep. Dit kan betekenen dat bepaald gedrag, zelfs als er toestemming is en het vrijwillig gebeurt, nog steeds grensoverschrijdend is door de

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

machtdynamiek. Dit is een belangrijk aspect om te overwegen, zowel in de interactie met deelnemers als in de bredere context van de activiteit.

Ontwikkelingsniveau

Gedrag moet altijd in overeenstemming zijn met het ontwikkelingsniveau van de deelnemer. Wat voor een volwassene aanvaardbaar is, kan voor een jongere of een deelnemer met een beperking anders zijn.

Vrijwilligers en medewerkers passen hun begeleidershouding aan volgens het niveau van de groep en de individuen waarmee ze werken. Het ontwikkelingsniveau van de deelnemers heeft invloed op de afspraken die gelden.

Context

Gedrag dat tussen mensen als acceptabel wordt gezien, kan in de context van Dyade ongepast zijn. Bijvoorbeeld: gedrag dat in een informele setting tussen jongeren kan worden getolereerd, kan niet door de beugel in Dyade, waarin bepaalde regels en afspraken gelden.

Wanneer je als vrijwilliger of medewerker in functie van de vereniging taken uitvoert of herkenbaar bent, dan draag je steeds in houding en gedrag de visie van de vereniging uit.

Zelfrespect en Impact

Als vrijwilliger en medewerker waak je erover dat niemand zichzelf of anderen schade toebrengt door zijn/haar gedrag. Dit kan betekenen dat je ervoor kiest om een deelnemer niet in een bepaalde situatie te plaatsen, zelfs als die persoon aangeeft dat het voor hen oké is.

Het welzijn van de deelnemer is altijd de prioriteit en het is belangrijk om situaties te vermijden die een negatieve impact kunnen hebben, zowel fysiek als emotioneel. Gedrag dat negatieve gevolgen heeft voor de betrokkenen of de groep, wordt als grensoverschrijdend gezien.

5.2 De 4 vlaggen

Groene vlag: aanvaardbaar gedrag

Gele vlag: licht GOG

Rode vlag: ernstig GOG

Zwarte vlag: zwaar GOG

5.3 Hoe reageren op GOG?

Je kan als vrijwilliger of medewerker op verschillende manieren te maken krijgen met GOG.

Zo kan je zelf GOG ervaren hebben, je was er getuige van of je wordt achteraf op de hoogte gebracht van hetgeen zich heeft voorgedaan.

Maar hoe handel je nu binnen al deze situaties?

Dit reactiebeleid beschrijft de stappen die Dyade onderneemt bij een integriteitsschending.

Dit stappenplan moet gevolgd worden wanneer er een vermoeden, onthulling of vaststelling is van een integriteitsschending.

Het stappenplan is bekend bij alle vaste medewerkers en is zichtbaar op de werkplek.

5.3.1 Het stappenplan

Stap 0

Het is altijd mogelijk dat je, ondanks de preventieve maatregelen, toch met een verontrustende situatie wordt geconfronteerd. Een verontrustende situatie kan op verschillende manieren naar voren komen:

Dyade vzw - Vrijtijd voor mensen met een beperking

- **Onthulling:** Iemand vertelt je (in vertrouwen) dat een integriteitsschending heeft plaatsgevonden.
- **Vermoeden:** Je hebt de indruk dat er sprake is van een integriteitsschending, maar er is nog geen duidelijkheid over.
- **Vaststelling:** Je bent getuige van een integriteitsschending.

Stap 1

Alle medewerkers zijn aanspreekbaar voor deelnemers, vrijwilligers, ouders of anderen om bezorgdheden te delen.

De medewerker maakt een inschatting aan de hand van het ernstinschattend systeem. Dit kan altijd gemeld worden bij de API. We proberen steeds te werken aan herstel en bemiddeling tussen de betrokkenen.

Wanneer een andere medewerker, dus niet de API, een dergelijke melding ontvangt, zal deze persoon, die beschikt over kennis van het ernstinschattend systeem, zelf een beoordeling maken. Indien het om een geval gaat dat tijdens de werking kan worden opgelost, zal de medewerker dit ter plaatse afhandelen en achteraf rapporteren bij de API.

De API zal het incident registreren en, indien nodig, verdere opvolging verzorgen. Bij deze opvolging vertrouwt de API ook op de inschatting en expertise van de medewerker.

Stap 2:

De API maakt een inschatting aan de hand van het vlaggensysteem:

Groen: Geen GOG.

Geel: Licht GOG. Je reageert hier op door het gedrag te gaan begrenzen en in gesprek te gaan met de betrokkenen om het gedrag te de-escaleren. De opvolging stopt na stap 2

Rood of zwart vlag: Ga verder met stap 3.

Stap 3:

De API zorgt ervoor dat er voldoende informatie beschikbaar is om gepast te reageren.

Indien nodig, wordt er aanvullende informatie verzameld tijdens een gesprek met de melder, betrokkenen of andere partijen.

Indien nodig neemt de API contact op met Vertrouwenscentrum kindermishandeling, CAW of meldpunt misbruik, geweld en kindermishandeling via het nummer 1712.

Na intern overleg, met eventueel andere medewerkers en bestuur, worden alle belanghebbenden op de hoogte gebracht van de situatie, wordt er steun verleend en worden verdere acties uitgelegd. Iedereen wordt geïnformeerd over hun rechten en mogelijkheden.

Stap 4:

De API volgt de melding verder op.

Bij een ernstig geval van GOG worden er sancties opgelegd

Indien nodig wordt er doorverwezen naar externe organisaties of hulpverleningsinstanties

Er wordt een gesprek aangegaan met vrijwilligers, ouders of andere betrokkenen:

- **Vrijwilligers:** opvangen van bezorgdheden, bieden van een luisterend oor, aanwezigheid van de API, uitleg geven over de situatie, vragen beantwoorden.
- **Ouders/wettelijke vertegenwoordigers:** informeren over de stand van zaken, bieden van een luisterend oor, bespreken van actiepunten, handelingen van Dyade en de vervolgstappen. Dit gebeurt indien de betrokkene minderjarige is of valt onder een

Dyade vzw - Vrijtijd voor mensen met een beperking

beschermingsstatuut. Is de betrokkene meerderjarig, dan gebeurt het informeren enkel wanneer de betrokkene zijn/haar akkoord gegeven heeft.

- **Communicatie naar de buitenwereld:** Indien nodig wordt er een communicatie naar de buitenwereld gestuurd via brief of e-mail. (De voorzitter neemt dit op zich, met ondersteuning van de API.)
- **Terugkoppeling naar medewerkers:** zodat zij vragen van vrijwilligers kunnen beantwoorden en kaderen. Informatie wordt enkel gedeeld als dit noodzakelijk is. Discretie is essentieel.
- **Klacht bij de politie:** Indien het slachtoffer een klacht indient bij de politie, werkt Dyade mee aan het onderzoek.
Als de dader niet gekend is, laat Dyade de politie het onderzoek verder opvolgen. Wanneer de dader gekend is, kan Dyade mogelijk ondersteuning bieden.
- **Vertrouwelijke informatie:** concrete vragen van de politie over vertrouwelijke informatie mogen enkel gedeeld worden wanneer er een bevel is van de onderzoeksrechter.

Dyade meldt zich eventueel als betrokken partij bij de politie, maar zal dit slechts doen in ernstige gevallen, zoals SGOG of onveilige/manipulerende contacten tussen een hoofdverantwoordelijke en een vrijwilliger.

Stap 5: Nazorg

Dyade zorgt ervoor dat deelnemers of vrijwilligers na een incident systematisch hulp aangeboden krijgen. Er is oog voor nazorg en herstel voor alle betrokkenen.

Er wordt een persoonlijk gesprek gevoerd met de betrokkenen. Daarnaast wordt contact opgenomen met ouders, voogden om de zorg voor slachtoffers te waarborgen.

De API registreert alle stappen in het voorgeschreven document en blijft beschikbaar voor verdere vragen.

Stap 6: Evaluatie

Dyade registreert alle meldingen over integriteitschendingen en volgt op hoe deze zijn afgehandeld. Dit kan helpen bij toekomstige incidenten.

Er wordt een opvolgdocument gebruikt bij elk incident om de situatie te documenteren.

De API weet hoe dit document in te vullen en gebruikt dit consequent. Deze gegevens worden, met inachtneming van de privacyverklaring en de GDPR-wetgeving, tot 10 jaar na het incident bewaard door Dyade vzw.

6 Aanspreekpunt integriteit

6.1 Wat wordt bedoeld met een API?

Dyade heeft een aanspreekpunt integriteit waar kinderen, jongeren, ouders en vrijwilligers terecht kunnen met vragen of meldingen over integriteitsschendingen.

De API is een vertrouwenspersoon die luistert naar de vragen of verhalen, doorverwijst waar nodig en advies geeft over mogelijke vervolgstappen.

Dit doet ze steeds zonder aan waarheid invulling te doen.

Uiteraard wordt alles in alle discretie en met respect behandeld.

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

De API is gebonden aan discretieplicht, wat inhoudt dat alle informatie die verkregen wordt vertrouwelijk behandeld moet worden en niet zonder toestemming met derden gedeeld mag worden.

Daarnaast heeft de API een meldingsplicht, wat betekent dat verontrustende situaties wel gemeld moeten worden aan externe partijen, zoals bijvoorbeeld de politie.

Dit gebeurt altijd in overleg met de betrokken persoon, die geïnformeerd wordt over de stappen die ondernomen worden.

De API heeft een specifieke opleiding gevolgd en heeft van het bestuur van Dyade het mandaat gekregen om deze functie uit te oefenen.

6.2 Wat doet een API?

De API is het eerste aanspreekpunt bij een melding.

Hij/zij luistert naar het verhaal, probeert de situatie in te schatten en neemt elke melding serieus.

De API heeft een discretieplicht, maar geen zwijgplicht.

Hij of zij ondersteunt de melder (de persoon die de melding maakt) in wat nodig is: moet de zaak worden doorverwezen? Kan er een gesprek met de betrokkenen plaatsvinden?

De API volgt de situatie op tot deze is afgerond, met oog voor nazorg.

6.3 Wat doet de API niet?

Hoewel de API verschillende taken heeft die verder gaan dan het opvangen van meldingen, zijn er ook grenzen aan deze rol.

De API is geen hulpverlener en zal geen persoonlijk begeleidingstraject starten. Wel zal de API elke melding zorgvuldig opvolgen en indien nodig doorverwijzen naar professionele hulpverlening.

Daarnaast is de API geen onderzoeker. Bij een melding kan de API met de betrokkenen spreken om de situatie in te schatten, maar de API gaat niet op zoek naar een schuldige.

6.4 Contact met de API

Is er sprake van GOG en wil je hiervan een melding maken? Neem dan gerust contact op met de API van Dyade.

Mayté Lammens

0478 67 05 55 - vrijwilligerscoach@dyadevzw.be

Indien de API niet beschikbaar is kan er steeds contact opgenomen worden met de ondersteunende API/Beleidsmedewerker van Dyade.

Sara Zajc

0495 50 77 38 - Sara.Zajc@dyadevzw.be

7 Waar kan je nog terecht?

Jongeren advies centrum (JAC)

Bij het JAC kan elke jongere tussen 12 en 25 terecht met elke vraag of probleem. Je kan met hen bellen, mailen of chatten, maar je kan ook langsgaan tijdens de openingsuren of op afspraak. Je kan in alle vertrouwen contact met hen opnemen en het JAC is altijd en overal gratis.

<https://www.caw.be/jac/>

AWEL (gratis nummer 102)

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

www.dyadevzw.be

info@dyadevzw.be

ON 0889.417.051

Alle kinderen en jongeren kunnen hen anoniem contacteren over alles wat hen bezighoudt. Ze zijn er voor hen door te luisteren, mee te voelen en mee te denken. <https://awel.be/>

De Druglijn (078 15 10 20)

Bij De Druglijn kan je terecht met al je vragen over drank, drugs, pillen, gamen en gokken. Voor informatie, een eerste advies of voor adressen voor hulp en preventie. Anoniem, objectief en zonder te oordelen of veroordelen. <https://www.druglijn.be/>

Tele- onthaal (gratis nummer 106)

Zoek je een uitweg? Soms moet je al je moed bijeen rapen voor een gesprek. Tele-onthaal staat dag en nacht voor je klaar. Anoniem, voor kleine of grote zorgen. <https://www.tele-onthaal.be/>

1712 is een hulplijn voor elke burger die vragen heeft over geweld, misbruik en kindermishandeling. Ervaren hulpverleners van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk en de Vertrouwenscentra kindermishandeling staan je bij. Ze geven je informatie en advies of verwijzen je door naar verdere hulp. <https://www.1712.be/nl>

NUPRAATIKEROVER.BE

Nupraatikerover.be is een chatbox voor jongeren die vragen hebben over of slachtoffer zijn van mishandeling of verwaarlozing en iedereen die te maken krijgt met seksueel geweld. Ze zijn er ook voor volwassen slachtoffers van seksueel geweld. <https://www.nupraatikerover.be/>

STOP IT NOW! (0800 200 50)

Stop it Now! Vlaanderen staat voor de preventie van seksueel kindermisbruik en voor de sensibilisering en ondersteuning van personen die vragen of bezorgdheden hebben rond seksuele gevoelens en gedrag ten aanzien van minderjarigen. <https://www.stopitnow.be/>

WAT WAT

Geeft je antwoorden op de vragen waar jij als jongere mee zit. Je krijgt niet-sturende info, zodat je zelf je keuzes kan maken. En je ziet waar je meer hulp of info kan krijgen via chat, telefoon, mail of door langs te gaan op www.watwat.be/hulp.

VK

TEJO

Biedt laagdrempelige, therapeutische begeleiding voor jongeren tussen de 10 en 20 jaar. De gesprekken zijn kortdurend, quasi-onmiddellijk, anoniem en gratis, en worden gevoerd door professionele therapeuten op vrijwillige basis. <https://tejo.be/>

Overkophuizen

Zijn veilige, warme huizen waar men onvoorwaardelijk naar je luistert, waar je rust en geborgenheid vindt en waar je, indien je dat wenst, beroep kan doen op therapeutische hulp. <https://www.habbekrats.be/overkop>

De Zelfmoordlijn (1813)

Biedt anonieme, 24/7 ondersteuning voor mensen met gedachten aan zelfmoord. Via telefoon of chat kunnen mensen in crisis direct contact opnemen met getrainde vrijwilligers voor hulp en advies. <https://www.zelfmoord1813.be/>

UNIA (0800 12 800)

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking

Strijdt tegen discriminatie en bevordert gelijke kansen in België. Voel je je gediscrimineerd of ben je getuige van discriminatie? Doe online je melding <https://www.unia.be/nl/> of bel gratis 0800 12 800.

8 Lijst met afkortingen

PMB - Personen met een beperking

GOG - Grensoverschrijdend gedrag

SGOG - Seksueel grensoverschrijdend gedrag

API - Aanspreekpunt integriteit

9 Bronnenlijst

- De Ambrassade, Aanspreekpunt Integriteit. (z.d.). *Integriteit en grensoverschrijdend gedrag*. Geraadpleegd van <https://ambrassade.be>
- Pimento & Sensoa. (z.d.). *Het vlaggensysteem*. Geraadpleegd van <https://www.sensoa.be/vlaggensysteem>
- Sensoa. (z.d.). *Ernstinschattingssysteem voor grensoverschrijdend gedrag*. Geraadpleegd van <https://www.sensoa.be>
- Speelpleinwerking Vlaanderen. (z.d.). *Integriteitsbeleid binnen de speelpleinwerking*. Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS). Geraadpleegd van <https://www.speelplein.net>
- Pimento. (z.d.). *Vlaggensysteem voor jongerenwerkers*. Geraadpleegd van <https://www.pimento.be>
- Kind en Samenleving. (z.d.). *Omgaan met diversiteit in het jeugdwerk*. Geraadpleegd van <https://www.kindensamenleving.be>
- De Ambrassade. (z.d.). *Grensoverschrijdend gedrag herkennen en aanpakken in het jeugdwerk*. Geraadpleegd van <https://www.ambrassade.be>
- Unia. (z.d.). *Wat is discriminatie?*. Geraadpleegd van <https://www.unia.be>
- 1712.(z.d.). *Hulplijn voor geweld en misbruik*. Geraadpleegd van <https://www.1712.be>
- Wat Wat. (z.d.). *Hulp voor jongeren*. Geraadpleegd van <https://www.watwat.be>
- Nupraatikerover.be. (z.d.). *Hulp bij seksueel geweld*. Geraadpleegd van <https://www.nupraatikerover.be>
- Stop it Now! Vlaanderen. (z.d.). *Preventie van seksueel kindermisbruik*. Geraadpleegd van <https://www.stopitnow.be>
- TEJO. (z.d.). *Therapie voor jongeren*. Geraadpleegd van <https://tejo.be>
- De Druglijn. (z.d.). *Informatie over middelengebruik*. Geraadpleegd van <https://www.druglijn.be>
- Awel. (z.d.). *Luistert naar kinderen en jongeren*. Geraadpleegd van <https://www.awel.be>
- Tele-Onthaal. (z.d.). *Hulplijn bij zorgen en problemen*. Geraadpleegd van <https://www.tele-onthaal.be>

Dyade vzw - Vrijetijd voor mensen met een beperking